UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Iurisdict. om. iudi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96119

Visual Library

De ferijs. Rubric. XII.

LEX I.

a **Quoniam.** [a]Diebus feriatis pōt appel
latio interponi. h. d. Hec lex
clare procedit in tempore appellationis interpo-
nende, in tempore vero appellationis exercende
ſecus, qꝛ non poteſt exerceri, licet fatalia currant,
vt vidiſtis l. ij. §. de temp. appel. Hic non ſunt alia.

ADDITIO.

a POMA. ¶ Quoniam. Et procedat etiam in feriatis, in honorem
Dei, ꝛ quomodo notarius dici pōt inſtrumentum appellationis
conficere, ꝛ etiam in quibuſcunqꝫ alijs actibus, qui die feriata poſ
ſunt expediri. Ita Anchar. in conſi. ſuo. ccclxij. incip. viſa plena. in
princ. ꝛ in verſi. ſed fortius obijcitur vide etiam Fel. in c. cum. M.
Ferrari. de conſti. ꝛ Alex. conſi. clxxxvij. vol. ij.

LEX III.

Omnes iudices. Dies dominica eſt feria
ta in omnibus, preter-
quam in opere ruſticali. hoc dicit in ſumma.

LEX IIII.

Nullo. Judices ſua authoritate non inducunt
ferias. h. d. Nota tex. ibi ac ſi pro hoc no
mine eximuntur, ꝛc.

LEX V.

Publicas. Cauſe publice, ꝛ fornariorū poſſunt
tractari diebus feriatis, ob neceſſita
tem hominum. h. d.

LEX VI.

Quadraginta. Tēpore qua drgeſime in
cauſis criminalibus ſunt fe
rie. h. d. Non obſeruatur iſta lex.

LEX VII.

1 ☞ Executio ſententie poteſt fieri in diebus feriatis, in vtilitatē
hominum.
2 Inſtrumenta confeſſionata poſſunt exequi etiam in perſonam in
diebus feriatis ob neceſſitatem hominum.

Omnes. Omnis dies eſt iuridicus, niſi ſpeciali
ter ſit expreſſum quod ſit feriatus. h.
d. ¶ Quero, vtrum in diebus feriatis ob fauorē homi-
num homines poſſint capi pro debitis? Breuiter non
poſſunt capi vt venirent ad procedendū, ſed poſſunt capi ad exe-
1 quendum. licet † enim diebus feriatis ob neceſſitatem hominū non
a poſſet de neceſſitate procedi, vt hic, tamen iudicis executio[a] nō eſt
interdicta, niſi in diebus feriatis in honorē Dei, vt patet hic in fi-
ne, ꝛ quod executio ſententie poſſit fieri die feriato ob neceſſitatē
b hominum, eſt caſus in c. ſignificauerūt.[b] extra de iud. ꝛ ibi p Inn. ꝛ
2 per Jo. an. † Cum igitur inſtrumenta confeſſionata, ſeu guarenti-
giata habeant executionem, ſicut diffinitiue ſententie, capi pote-
runt homines in diebus feriatis ob neceſſitatem hominum, ſecus
in feriatis in honorem Dei.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Judicis executio. De quo vide que dixi in l. j. §. nūcia-
tio. de no. oper. nunt.
b ALEX. ¶ In c. ſignificauerunt. Adde Bar. in l. j. §. nunciatio. cū
concor. de ope. no. nun. ꝛ Ang. de are. in l. ab executione. ff. de app.
¶ Adde Fede. conſi. xlviij. Et adde tu circa hoc etiam, qđ ſeque-
ſtrum fieri poteſt, ꝛ etiā reuocari die feriato. Ita Lanfrā. in c. quo-
niam contra falſam. in verſi. citationes. de proba. ꝛ Mod. repe. ſcꝫ
do. Fran. cur. in l. j. §. de prohib. pe. ſeque. q. x. ꝛ ponit Ang. de Are.
in l. imperatores. §. fi. ff. de app. ꝛ Cacialup. in tract. de deb. ſuſpe. ꝛ
fugi. in q. viij. princ.

LEX VIII.

Actus. Actus, qui ſpectant ad iuriſdictionem
voluntariaꝫ, poſſunt celebrari dieb. feria
tis in honorem Dei. h. d. Et ſic videtur, quod decre. que
eſt de immu. ecc. c. j. li. vj. que annullat omnes actꝰ iudiciarios, qui
fiunt in eccleſia, debet intelligi de actibus iudiciarijs, ꝛ contentio
ſis, non de voluntarijs, vt hic.

LEX IX.

Prouinciarum. Contra latrones inſi-
gnes poteſt fieri [a]exa-
minatio ꝛ executio dieb. feriatis, etiā in honorē Dei. h.
d. Hic videtur text. quod per ſtatutum poſſit diſponi,
quod etiam in criminalibus, procedatur etiam in diebus feriatis
in honorem Dei, ꝛ virginis Marie, ꝛ omnium ſanctorum.

LEX X.

1 ☞ Suſpectus de fuga poteſt capi, etiam die feriato in hono-
rem Dei.
2 Citatio facta die feriata ad diem non feriatam, quando valeat.

a **Dies feſtos.** [a]Diebus dominicis, ꝛ feriatis
in honorem Dei, debet ceſſare
omnis cognitio, ꝛ executio, poſſunt tamen celebrari con
tractus, ꝛ ſpectacula vel prelia, ſunt illis diebus totali-
ter interdicta. h. d. Dicitur hic, nulla fideiuſſionis flagitetur exa-
ctio, ſcilicet iudicio ſiſti, niſi timeatur de eius receſſu. Dic vt in gl.
1 ¶ No. ſecundum iſtam gl. quod quando aliquis † eſt ſuſpectus[b] ne
b aufugiat, poteſt capi die feriato in honorem Dei, vt det fideiuſſo-
rem de ſtando iuri. Tene menti. ſicut etiam poteſt capi ſua autho-
c ritate, vt l. ait pretor.[c] §. ſi debitorem. ff. de his que in frau. cre. quod
intelligo ſi debitoris cōditio ſit mutata a die contracti debiti. alias
ſi nulla mutatio interuenit, habet creditor quid ſibi imputet. ar. l. ſi
d is a quo. §. fi. ff. vt in poſ. lega. ¶ Vltimo eſſet querendum,[d] an † ci-
2 tatio facta die feriata, vt veniat die nō feriata, valeat quam queſtio
nem ponit Cy. hic, ꝛ dō. Jaco. But. diſputauit. ego examino plene
in l. j. §. nunciatio. ff. de ope. no. nun. ꝛc.

ADDITIONES.

a DIES. ¶ Pro concordia. Aduerte, quod diebus feriatis in ho-
norem Dei, habet ceſſare omnis ſtrepitus iudiciorum, per Bart.
hic in l. dies feſtos. de ferijs. Contrarius tamē allegatur hic in l. pe.
hoc tit. de fer. in l. diuus. ff. de o. in miles. §. lx. ff. de adul. Tu dic primo
poteſt dici ſpeciale in criminalibus, qꝛ debent expediri quā citius
eſt poſſibile, quia iſte eſt fauor incarceratorum. l. properandum. in
prin. C. de iudi. vel aliter, ꝛ ſubtilius, vera eſt ſ. prima opi. non ob. qꝛ
dicitur in d. §. ſexaginta. ꝛ in d. l. diuus. in hac. l. pe. preall. quia non
loquitur niſi de datione libelli, que eſt facti, nec dicitur actus iudi-
cialis, etiam ſi loquatur de exceptione partis, vt ſenſit ꝛ voluit ex-
preſſe Bar. in locis preal. ꝛ maxime in d. §. ſexaginta.
a P. PAV. P. ¶ Dies feſtos. Quid autem in ferijs repentinis, ꝛ an
eis poſſit renunciari, vide Bart. in tract. de carcere.
b P. PAV. P. ¶ Suſpectus Vide de iſta materia ſuſpicionis fuge,
que late ſcripſi in l. ait pretor. §. ſi debitore. ff. de his que in frau. cre.
c ALEX. ¶ Ait pretor. Vide omnino Alex. poſt Ang. ꝛ alios in l.
qui bona. §. de illo. ff. de dam. infe.
* CLAVD. DE SEISS. ¶ L. ait pretor. Nunquid autem tali-
ter captis tunc, poſſit in carceribus recommendari, Vide Bald. in
auth. ei qui C. de bon. anthor. iudic. poſſiden.
d ALEX. ¶ Querendum. An autem ſi quis citatur, vt compareat
die feriata, teneatur comparere ante vel poſt? Bart. ponit in repe-
titio. l. ex quacunque in verſicu. fi. ff. ſi quis in ius vocatus non ie-
rit. vbi etiam ponit. q. de qua hic querit Bartol. ꝛ ibi dicit quod ſi
actus factus die feriato trahitur ad non feriatum valet, ponit etiā
ibi, quod citatus a Papa vel Imperatore debet cōparere etiam
die feriata. ¶ Adde Pau. de Caſt. conſi. xxv. ꝛ Fede. conſi. ccxliij.

De iuriſdictione omnium iudicum. Rubr. XIII.

LEX I.

Nonquidem. Juriſdictio eius qui alias iu
riſdictionem habet, poteſt in
ter nō ſubditos conſenſu partium prorogari. hoc dicit.
¶ Querit gl. duas queſtiones. Prima. an ſint aliqui ca
ſus, in quibus non poteſt iuriſdictio prorogari? Gl. ponit hic qua
tuor caſus, quos vide. Domini, iſti quatuor caſus non proprie ex-
cipiuntur ab hac. l. nam iuriſdictio poteſt prorogari, ſcilicet quan-
do habet alias iuriſdictionem ciuilium cauſarum. Unde ille, qui
habet tantum cognitionem de ciuilibus, non poteſt ex prorogatio
ne eſſe iudex in criminalibus. Ita loquuntur iſti caſus exceptuati,
qui hic ponuntur in glo. tua. ¶ Querit gloſ. quot modis fiat pro-
rogatio iuriſdictionis? Glo. ponit hoc plenius in l. j. ff. de iudi. Cy.
ponit in l. ſi qui ex conſenſu. ſ. de epi. audi. ꝛc.

LEX II.

1 ☞ Quis poteſt conueniri in loco mutati domicilij.

a **Iuris ordinem.** [a]Actor ſequitur forum rei,
qui eſt in loco domicilij, qꝛ
habet, vel habuit tempore contractus hoc dicit. Not text.
* qui dicit quod habet* vel habuit tempore cōtractus, quod eſt hic
1 ſingulare, ꝛ † ſic licet mutauit domicilium, tamen poteſt conueni-
b ri[b] in loco vbi habebat domicilium.[c] ¶ Quero vtrum per ſtatutū
c poſſit fieri, quod reus ſequatur forū actoris? Breuiter inter ſuos
2 ſubditos, poteſt facere ſtatutum quod vult. Sed quod quis poſſit
ſtatuere, quod homo non ſue iuriſdictionis teneatur in foro acto-
ris. Reſpondeo hoc non poteſt, quia ciuitas non poteſt facere

ſtatutum de his que ſue iuriſdictionis non ſunt, vt ĩ.eod.tit.l.fi.⁊ ego examino plene in l.cunctos populos.⁊ l.omnes populi.qꝛ in vtraque pono,⁊c.

ADDITIONES.

a P.PAV.P.¶Juris ordinem.Limita vt per Bar.in l.ſi ſocietatē.§.arbitrorum ff.pro ſoc.Et ideò clericus agens contra laicū ſubijcitur legib.laicorum,⁊ quo ad ordinem procedendi,⁊ quo ad deciſionem cauſe.Uide Com.late conſil.cxxxix.etiam ſi reconueniatur clericus a laico coram ſeculari iudice.

* CLAV.DE SEISS.¶Quod habet.Cōtra hoc eſt caſus, ⁊ ibi But.no.in c.j.ĩ.de fo.compet.⁊ ibi Panor.ſaluat.⁊ plenius ponit Aret.conſi.cxxxvj.

b POMA.¶Pōt cōueniri.Bar.ita generaliter loquentē reprehēdit Pan.in c.propoſuiſti.in ver.ſed quero.extra de fo.cōp.⁊ Jmol.ſoluendo Bar.intellige vt per eum,Pan.in fi.illius queſtionis.

c ALEX.¶Habebat domicilium.Uide etiam Bar.in l.cū quedā puella.⁊ que ibi dixi poſt Bar.ff.de iu.om.iu.Adde do.Ang.in c.propoſuiſti.de fo.cōp.⁊c.Habes hic per Alexā.in d.l.cum quedā puella,⁊ attende ꝙ domicilium precedens dicitur etiā ſi ſit domicilij originis.De quo vide que dicā in d.l.cū quedā puella.Et adde quod contra Bar.hic tenent.d.Anto.⁊ Abbas in c.propoſuiſti.de fo.compe.⁊ d.Mar.Soc.in c.licet eod.tit.q.x.principali.Et etiam contra Bar.tenet do.Fran.de are.in d.c.propoſuiſti.

LEX III.

a
* PRiuatorum. [a]Priuatorū conſenſus nō dat iuriſdictionez.*hoc dt.¶Op.ĩ.e.l.fi.⁊ in auth.de defen.ciuita.circa prin.⁊ §.j.Sol.conſenſus priuatorū non dat iuriſdictionem, vt hic,ſecus in cōſenſu alicuius collegij,vel vniuerſitatis, vt in contra.¶Quero,an ſtatim facta electione,quis habeat iuriſdictionē antequā ingrediatur officium.Gl.quod ſic.De hoc dic vt dixi in l.Publius.in prin.de cond.⁊ demon.⁊ de teſt.mil.l.pen.⁊c.

ADDITIONES.

a POMA.¶Priuatorum.Uide ad iſtam.l.Ro.conſi.xviij.Fel.in c.paſtoralis.de exce.⁊ do.Ant.de prato in conſi.inſerto in conſilijs Barba.in j.volu.

* CLAV.DE SEISS.¶Juriſdictionem.Utrū conſuetudo tribuat iuriſdictionē.Uide Fely.in c.ex parte decani.circa princi.de reſcript.

LEX IIII.

NEmo poſt. Ordinarius non poteſt recuſari,nec poteſt ante diffinitiuam ſententiam appellare.h.d.An poſſit recuſari iudex ordinarius, vidiſtis in l.apertiſſimi.ſ.de iudi.⁊c.

LEX V.

1 Reus in vetitum examen quomodo poſſit trahere actorem.
3 In penis legalibus habet locum penitentia vſq; ad ſententiam.
7 An agi poſſit condictione ſine cauſa contra trahentem in vetito examine,vt liberret tractum.
8 Practica quomodo pronunciabitur contra trahentem, in vetito examine,in ſententia diffinitiua.

a IN criminali. Hec eſt bona, ⁊ ſingularis lex.[a]Et breuiter dicit. Qui aliū in vetitū trahit examen,perdit cauſam.h.d.Recitemus apparatū noſtrū per queſtiones.¶Querit gl.
1 quo†reus pōt trahere actorem in vetitum examen.Dixit gl.forte ſi reus cōminetur ei,ſi ſub tali iudice non agat,⁊ ſic per metū, vel per dolum eū ad hoc cōpellit,hoc ſatis placet.Tu aūt pone exēpla magis clara.Sunt quidā caſus in quibus reus trahit actorē ad iudicē.verbi gratia.in l.diffamari.ĩ.de inge.ma.vel facit reus actori ſtatui terminū ad agendū,vt habuiſtis no.ſ.in l.j.vt nemo in ui.agere cog.ĩ.qui accu.non poſ.l.ea quidē.l. Titia.ff.de acc.facit ꝙ habuiſtis in l.iij.qui bon.ced.poſſ.⁊ ꝙ ibi dixi.¶Quero ſecūdo
2 †quid ſi actorē poſtea,ꝑ reū peniteat?Dicit gl.ꝙ ſi eū penituit ante ſentētiā,indulgetur ei,vt actionē nō perdat,nec pro cōfeſſo habeatur,vt l.quāuis.ff.de in ius voca.Quidā Ultramō. reprehendūt,vt refert Cy.Tu dic gl.dicere verū,qꝛ†in iſtis penis legalibus
3 eſt locus penitētie vſq; ad ſniam,vt l.qui cū maior.§.accuſaſſe.de bo.li.⁊ l.in ſeruitutē.§.petijſſe.eo.ti.Et no.per Dy.in l.amplius.ff.rem ra.ha.Fallit in caſu l.j.ſ.de plus pe.vbi vſq; ad lit.conte.tantū eſt locus penitētie.Ratio,qꝛ ibi in duobus deliquit. Sed que-
4 ro,†dicitur hic ꝙ ante ſententiam poteſt penitere,de qua ſentētia loquitur hic.Puto ꝙ intelligatur de ea ſnia que finit iudiciū primum,in quo quis fuit tractus in examine vetito.De hoc dicā ſta-
b tim clarius.¶Quero vtrū actor perdat actionē[b] vel reus habea-
5 tur pro†condēnato ipſo iure,vel expectetetur ſnia. Gl.dicit, ⁊ bñ, ꝙ ſententia requiritur,qꝛ tex.dicit mulctetur,non mulctatus ſit. Simile in l.iubemus.§.economus.de ſac.ſan.ecc.de pe.iudi.q ma.
* iudi.auth.nouo iure.⁊ authē.qui ſemel.ĩ.quomodo ⁊ qñ iudi.⁊ in
6 multis ſimilibus.*¶Sz quero,vtrū†hoc fiat in eadē inſtātia, an opus ſit nouo iudicio.Gl.videtur ponere vtranq; practicā, vel ꝙ fiat noua inſtātia cōdictione ex hac l.vel in ipſa ſentētia diffinitiua
c ſentētiabitur,[c] contra vocantē in vetitū examen.vide gl.ſuper verbo habeatur,quaſi circa fi.In eo.ꝙ gl.dicit,ꝙ reus condemnatus poſt condemnationem agit condictione ex hac l.non videtur procedere.Aut enim reus vocatus in vetitū examen,non oppoſuit exceptionē iudicis incompetentis,⁊ tunc videtur iuriſdictionē prorogare,vt ſ.eo.l.j.⁊ videbitis.ĩ.vbi de cri.agi opor.l.j.⁊ ſic videbitur vocatus corā competēti iudice.Aut oppoſuit exceptionē iudicis incompetētis,⁊ fuit admiſſa,⁊ tunc nō procedit gl.que dicit ꝙ fuit condēnatus reus.Aut oppoſuit,⁊ fuit repulſus,qꝛ iudex pronunciauit ſe eſſe iudicē competentē,⁊ tūc nō poterit amplius dicere ſe vocatū in vetitū examē cū ſemel ſit pronūciatū examē eſſe idoneū,⁊ iudicem cōpetentē. Reſpōde in primo caſu ſi ſ3ponis ꝙ reus non oppoſuerit exceptionē incōpetētis iudicis,intelligitur in caſibus,in quibus iuriſdictio non poteſt prorogari, vel qꝛ reus ignorabat,vt no.ĩ.titu.ij.l.j.vel qꝛ iudex nō habebat aliam iuriſdictionē ſuper illis,vt dixi in l.j.ſ.eo.vel quia ipſe reus non poterat prorogare,vt clericus de iure cano.extra de fo.compe.c.ſi diligen.Secundo caſu quando exceptionē iudicis incompeten.oppoſuit,⁊ obtinuit.qꝛ iudex pronunciauit ſe non eſſe iudicē cōpetentē,tūc fateor ꝙ nō procedit gl.in eo ꝙ dicit,ꝙ reus fuit condēnatus,ſed procedit text.qꝛ reus habebit ꝯdictionē ex hac l.vt actorē faciat priuari ſua actione.Et iſto caſu illa erit ſententia,vſq; ad quam licet penitere.ſ.ſententia in qua iudex pronunciauit ſe eſſe non iudicem.Tertio caſu quando exceptionē oppoſuit,⁊ fuit repulſus,qꝛ iudex pronunciauit ſe iudicē competētem,tunc procedit gl.ſi ponimus iudicem male pronunciaſſe,hoc enim poterat examinari in alio iudicio, in quo agitur condictione ex l.iſta, qꝛ ad alium finem tendit,iuxta ea que
7 dixi.ſ.in l.j.de or.iu.¶Deinde dicit glo.†ꝙ poteſt agi condictione ſine cauſa,vt actor eū liberet.Jſtud nō placet,qꝛ nō deſijt eſſe obligatus ſine cauſa,donec cōdictione ex l.iſta actor ſit ea actione pri-
8 uatus.Deinde dicit gl.†dandā aliam practicā. ꝙ in ipſa ſententia diffinitiua ſentētiabitur cōtra vocantē in vetitū examē.Hic aduer-
d te,ſi actor vocauit reū in vetitū examen,poteſt iſta gl.procedere,qꝛ reo ſuperuenit defenſio,pendente iudicio, que ſibi prodeſt ad abſolutionē.Inſt.de perpe.⁊ tēp.act.§.fi.⁊ l.iuſiurādū ⁊ ad pecunias.§.fi.ff.de iureiu.Sed ſi reus traxit actorem in vetitum examen,non poteſt in hac diffinitiua ſententia reus condemnari,vel pro condemnato haberi, qꝛ ius quod ſuperuenit actori pendente iudicio,non poteſt videri in iudicium deductum,vt l.non poteſt.ff.de iudi.

ADDITIONES.

a ALEX.¶L.de materia iſtius l.late Spec.in titu.de compe.iud.adi.§.j.verſi.breuiter ſcias ⁊c.¶Et vide tu circa materiam huius l.quando quis poſſit penitere,per Fran.de aret.in c.ſi diligenti.de fo.compe.⁊ ibidem do.Mar.Soci.

b P.PAV.P.¶Perdat actionem.Circa iſtam materiam an verba preſentis vel preteriti temporis importent ipſo iure,vide Pan.in c.ſi diligenti.extra de fo.compe.⁊ vide Rom.ſing.iij.Anto de Butr.conſ.xxxvj.incipien.in dei nomine,vbi limitat illud quod verba priuatiua futuri temporis requirunt ſententiam poſt ſe, procedat in verbis diſpoſitiuis,ſecus in conditionalibus, vt ibi per eum,qui etiam limitat aliter.Jtem pro ſingulari limitatione huius materie,vide Angel.omnino conſi.cccxxiiij.incip.illuſtris ⁊ magnificus dominus.ad fin.Jtem circa practicam hic poſitam vide Roma.conſi.ccclxix.Jtem quod verba futuri temporis prolata a teſtatore,puta,priuetur hereditate,importent ipſo iure,vide Bald.in l.ij.C.de his que pene no.Franciſ.Crem.ſing.vij.refert Socin.in cap.Rodulphus.in verbo,verba,extra de reſcri.dicens Bald.hoc non dicere.Jtem vide in materia que ſcribit Felin.cap.ij.extra de reſcr.Jtem an illa verba,actus non valeat, importent ipſo iure, Bal.in l.vniuerſas.ſ.de preci.Jmpe.offe.cum apoſtilla quam ibi addidi ad Feli.remiſſiue.Jtem latiſſime de materia,que verba importent ipſo iure ⁊ que non,vide omnino Fel.in d.c.Rodulphus.vbi ſ.vbi ponit in ſpecie de infinitis verbis, ⁊ quid de verbo, non audiatur,de quo ibi,vide Alexand.in l.j.§.ſublata.ff.ad Trebel.quem refert Felin.in c.ſedes.de reſcrip.an importent quod excludatur ipſo iure.Sed tenendo contrarium vt per Felin.ibi,ille text. probat contrarium.Et de verbo,careat,vide Felin. omnino in c.ex tenore.de reſcrip.⁊ in dicto verbo,verba.Uide etiam in materia Jaſ.in l.fi.C.de iure emphy.vide in eius tabula,ſeu in l.ij.ibidem. Jtem de verbo ſpoliari,an importet canonem late ſententie, vide Barba.in c.cum olim.de rer.permu. Quid autem de verbo, non valeat,an importet ipſo iure,vide late Jaſ.in l.vniuerſa.C.de tranſac. Jdem de verbo,irritum ſit,quod non ſemper importet ipſo iure,niſi ſit iunctum cum alio,puta,irritum ⁊ inane,vide Jaſo.in l.poſtquam.circa finem.C.de pact.vide aliqua per Areti.in l.ij.§.quid ſi actor.de iureiur.Que importent ipſo iure,licet addantur verbo futuri temporis, vide etiam in materia domi. Anto. conſil.xxij. poſt princip.Et pondera eum velle quod vbi lex dat facultatem aliquem expoliandi

liandi propꝛia authoꝛitate, innuit eū eſſe ipſo iure pꝛiuatum iure
ſuo. Itē adde quod vbi ſunt duo verba ſimul iūcta, puta irritum ⁊
inane, impoꝛtent ipſo iure licet adñciantur verbo futuri tempoꝛis,
vide Iaſ. in l. non dubium. in r. notabili. C. de legi. vbi etiam contra
regulam adducit vnum textum. ſuper quo relinquit cogitandum.
* CLAV. DE SEISS. ¶ Similibus. Scilicet in auth. habita. in
glo. j. ne fil. pꝛo pat. ⁊ in l. j. in gl. j. ſ. ne lice. potentoꝛ. ⁊ vide latius
Panoꝛ. in c. ſi diligenti. de foꝛ. comp. ⁊ late Aret. in c. ij. de fo. comp.
c P. P. A. V. P. ¶ Sententiabitur. Uide Abba. latius declarantem
has pꝛacticas in c. ſi diligenti. de fo. comp. Et pꝛo ſcda pꝛact. ꝙ co
ram eodē iudice poſſit peti vt pars puniatur, dicit Bar. hic ⁊ Ab.
ibi vide etiam Alex. conſi. cix. poſt pꝛinc. in verſi. pꝛo hoc etiā facit.
b POMA. ¶ Hic aduerte. Nota ergo, ꝙ in huiuſmodi remedñs,
quis dicitur reus, ⁊ pꝛopterea dixit dom. Alex. conſi. ſuo. ciij. vol. v.
quod talia remedia intentabit coꝛam iudice ſuo, ⁊c.

LEX VI.

a **Magiſterie** [a]Magiſter militum poteſt cognoſcere etiam ſummarie inter milites. h. d.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Magiſterie. Uide quod per iſtum text. notanter dicit
Bald. hic in fi. ⁊ not. ⁊ limitat Alex. in l. magiſtratibus. ff. eo.

LEX VII.

1 Collegia appꝛobata poſſunt dare ſuis creditoꝛib. iuriſdictionē.
2 Collegia appꝛobata poſſunt facere ſtatuta de his, que pertinent
ad eoꝛum iuriſdictionem.
3 Negotiatoꝛes quam militiam exercere poſſunt.
5 Pꝛioꝛes artium an poſſunt cognoſcere de cauſis publicis.
6 Rectoꝛes artium, non habent iuriſdictionem, niſi in his que pertinent ad eoꝛum artem.
7 Uniuerſitas ſcholarium eſt appꝛobata, ⁊ poteſt habere rectoꝛem.

Periniquum. Hec eſt bona l. Qui ſunt de
aliquo collegio ratione pꝛo
a feſſionis, iuriſdictionem eius qui pꝛe eſt collegio, [a]recu
1 ſare nō poſſūt. h. d. ¶ † No. ex hac l. ꝙ eſt multū mēti te
nendū, ꝙ collegia appꝛobata poſſunt dare ſuis rectoꝛib. iuriſdictio
2 nem oꝛdinariā. ex hoc no. † ꝙ collegia appꝛobata poſſunt facere in
ter ſe ſtatuta de his que pertinēt ad eoꝛ iuriſdictionē. dixi in l. oēs
populi. de iuſti. ⁊ iu. ¶ Op. dici † hic, ꝙ illi qui ſunt de negotiatiōe,
non habēt exceptionē occaſione militie, ⁊ ſic innuit ꝙ poſſunt eſſe
milites. Cōtra. l. j. negotia. ne militēt. in rubꝛo ⁊ nigro. li. xij. Sol. intel
3 lige hoc † de quadā militia inermi. nō eñ iurabant ſe nō euitaturos
moꝛtē pꝛo republica, ſed aliam militiā aſſumebāt, vt faciūt milites
4 Floꝛen. qui militāt † cauſa honoꝛis, nihilominꝰ mercantiā exercēt,
5 ⁊ dicunt populares. ¶ Op. ſecūdo, † qꝛ ſecundū hoc iſti pꝛioꝛes ſeu
b capitanei artiū [b]poſſent cognoſcere de pub. criminib. vt ibi, tā pu
blicis quā in pꝛiuatis, ⁊c. ꝙ videtur cōtra l. j. ff. de offi. eius cui mā.
eſt iuriſ. vbi hoc cōceditur ſolū iudicib. maioꝛib. Sol. dicit gl. intel
lige hic publicis. i. ſocietatib. vel collegñs illius. ⁊ ꝙ dicit pꝛiuatis,
intellige quā habent inter ſe illi de illo collegio, vel ſocietate, in his
que pertinēt ad eoꝛū artē, ⁊ ita obſeruat cōſuetudo. ⁊ vide iſtā gl. ⁊
no. Iſtud etiā tenet Inno. de off. oꝛ. c. cū ab eccleſiarū. Et ſic iſti † re
6 ctoꝛes artiū, non habēt iuriſdictionem, niſi in his, que pertinēt ad
c eoꝛ artē, [c] ⁊ in illis poſſunt facere ſtatutum, ⁊ nō in alñs. ¶ Querit
gl. vtrū vniuerſitas ſcholariū poſſit habere rectoꝛē. Gl. videtur di
cere ꝙ non, quia text. dicit qui aliquas pꝛofeſſiones, vel negotiatio
nes exercet, ſed ſcholares non pꝛofitentur, vel negotiantur, ſed ſub
pꝛofitētib. addiſcūt, vnde doc. bene poſſunt habere rectoꝛē, qꝛ pꝛo
7 fitentur. Uide gl. tuam, que hoc dicit, doc. tenet quod † vniuerſitas
ſcholarium ſit appꝛobata, ⁊ poſſit habere rectoꝛem. per auth. ha
bita. j. ne fil. pꝛo parte. ita obſeruat conſuetudo. Hic non ſunt alia.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Qui pꝛeeſt collegio. An autem iſte electus ſit a ſupe
rioꝛe confirmandus. vide Alex. in l. moꝛe. cum ſeq. ff. eo. tit.
b ALEX. ¶ Capitanei artiū. Et an pꝛioꝛes artiū ſtatutis ſuis poſ
ſint adñcere penas, vide que dixi in l. ij. ff. ſi quis ius. di. non obtēpe.
c P. PAV. P. ¶ Eoꝛum artem. Et ita obſeruat conſuetudo. Uide d.
Fran. conſ. xxiij. in pꝛinc. ⁊ vide omnino alia que habes ad Bar. in
l. fi. ff. de excu. tut. vide multa per. Iaſ. in l. omnes populi. ff. de iuſt. ⁊
iu. ⁊ in ij. lect. ⁊ in l. ſi quis ex argentarñs. ſ. rationem. ff. de eden. in
iij. ⁊ iiij. not. dicit quod habeat iuriſdictionē non ſolū in ſpectātib.
ad artē ſed etiam in dependentib. ⁊ connexis ab eis. Item ꝙ intel
ligatur in ſpectantib. ad artem vide Iaſ. in l. age. C. de tranſ. Et de
capitulis ⁊ alñs colle. quod non poſſint ſtatuta condere, vide per
Fel. in c. cum omnes. de conſt. ⁊ in c. cum acceſſiſſent. eo. titu. Barb.
late conſ. xxix. vol. iij. vbi etiā quid ſi eſſent confirmata a ſuperioꝛe.

Quando Imperator inter pupil. vel vid. Rub. XIIII.

LEX VNICA.

1 ☞ Iuriſdictio oꝛdinaria recuſatur pꝛopter miſerabilitatem perſonarum.
2 Quis quando poſſit trahi extra pꝛouinciam.
3 Miſerabiles perſone, non poſſunt trahi extra pꝛouinciam.

a **SI contra pupillos.** [a]Perſone miſerabiles nō
poſſunt trahi ad ius extra pꝛouinciam, ſed ipſe alios
1 trahere poſſunt. hoc dicit. Not. † ergo caſum, in quo
iuriſdictio oꝛdinaria recuſatur, qꝛ miſerabiles per
ſone faciūt hoc authoꝛitate huiꝰ l. Aliū caſuz vidiſtis in l. j. j. ſi qua
cunque pꝛedi. po. ¶ Oppo. ⁊ videtur quod hoc ſit de iure commu
2 ni, quod † quis non poſſit trahi extra pꝛouinciam, vt in authen. vt
diffe. iudi. ſ. j. Fateoꝛ quod hodie eſt coꝛrectum, quia generaliter
nemo trahi poteſt extra pꝛouinciam ſuam, niſi iudice pꝛouincie ne
gligente, tamen hodie ſi iudex pꝛouincie negligeret, non poſſent
3 trahi miſerabiles † perſone extra pꝛouinciam, ſed debet cauſa dele
4 gari in pꝛouinciam huius l. authoꝛitate. ¶ † Quero que dicantur
b miſerabiles perſone [b]tex: ponit, pupilli ⁊ vidue, ⁊ Inno. in ca. ſigni
5 ficantibus, de offic. deleg. † Uiduas intellige etiam que nunquam
habuerunt virum. Nam vidua dicitur queuis mulier, que non ha
bet virum, ⁊ alie perſone infirme. Breuiter, puto iudicis arbitrio
relinqui, ⁊c.

ADDITIONES.

a POMA. ¶ Si contra pupillos. Ultra pꝛiuilegium, quod habet
miſerabilis perſona ex iſta. l. vide etiam aliquid quod ponitur in c.
j. de poſtu. aliud quod ponit gloſſ. ij. in capi. licet extra de cenſi. ⁊ ibi
Pan. aliud quod ponit Inn. in c. ſignificantib. de offic. deleg. quod
non valet reſcriptum impetratum contra miſerabilem perſonam
niſi facta mentione de eius miſeria per text. noſtrum hic. ſed illud
ibi repꝛobat Im. quia tex. noſter non pꝛobat hoc. Uide Car. conſ.
cxxxvj. Item aliud ponit Anto. de But. in l. licet ex ſuſcepto. de fo.
compe. ſed illud ibi repꝛobat Pan. in verſi. ij. non placet. Itē aliud,
quod ponit in c. ex tenoꝛe. de fo. compe. ⁊ ibi vide Mar. in cap. j. in
vlt. not. ⁊ aliud quod ponit Bartol. in q. ventilata inter glorioſam
virginem Mariam, ⁊ demonem. in verſicu. dixit aduocata, ⁊ aliud
quod ponit in l. iiij. ſ. hoc autem iudicium. in iiij. oppo. ff. de damn.
infect. an autem his pꝛiuilegñs poſſum renunciare, vide gloſſ. hic
hic in verb. excedere. que videtur ſentire quod non, ⁊ vide etiam
Panoꝛ. in cap. ex parte. B. de foꝛ. compe. ⁊ Barb. in cap. iij. de offi.
delegat. ad fin. ⁊ Felyn. in dicto capi. ſignificantibus. vide Anto. de
Butr. conſil. xliiij.
P. PAV. P. ¶ Si contra pupillos. Et hic vna gl. ſingularis quod
etiam ſi iſte perſone renunciarent huius l. pꝛiuilegio non valeret,
quam ſequitur ⁊ commendat Feli. in c. ſi diligenti. de foꝛo compet.
in illa materia quomodo quis poſſit iuri ſuo renunciare, colligens
quod vbi conceditur aliquid alicui miſerabili perſone, ⁊ in miſeri
coꝛdiam, non poteſt per eum cui conceditur, renunciari. Item an
pꝛiuilegium huius. l. cōcedatur indiſtincte pupillis ⁊ viduis, etiam
ſi ſint diuites, Alber. hic tangit, ſed non firmat. Spec. in titu. de in
ſtru. editio. ſ. nunc aliqua verſicul. ⁊ ſcias. el ij. tenet quod ſolum in
pauperib. quia tunc ſunt miſerabiles perſone, vt per Alexan. conſ.
xxj. ad fin. volu. j. alle. Imo. in ca. ſignificantib. de offic. deleg. quem
vide. ⁊ clare non firmat. Uide Decium in c. ceterum. de iud. quia vi
detur velle contrarium Paul. de Caſtr. in iſta rub. idem ſentit bene
pꝛobatum in iſto tex. in fin. in dictione, alñ. Et licet rub. generaliter
loquatur, non eſt inconueniens eam reſtringere ad pauperes, in
quibus militat ratio miſerationis, ſuper qua fundatur iſta deciſio,
vt per Bal. ⁊ alios hic. Et ad hoc pondera text. in c. ſuper quibuſ
dam in fin. de verb. ſign. qui etiam generaliter loquitur. Reſtringi
tur igitur ad pauperes per canoniſtas in d. c. ſignificantibus.
* CLAV. DE SEISS. ¶ Non poſſunt trahi. Imo dicit ſingula.
Bald. in c. de cauſis nu. 26. de offic. deleg. quod iſte miſerabiles per
ſone nō poſſunt iuriſdictionē pꝛoꝛogare: quia non poſſunt eoꝛum
pꝛiuilegio renunciare.
b ALEX. ¶ Miſerabiles perſone. Uide Imo. in cle. j. de conſti. do.
An. in c. licet de cenſi. ⁊ late do. Abb. in c. ſignificantib. de offi. dele.
⁊ vide Spe. in tit. de reo. ver. item quod pupillus. ¶ Adde Paul.
de Caſt. hic ⁊ adde tu quod dictum Barto. hic dum dicit, relinqui
arbitrio iudicis, que dicantur perſone miſerabiles, non pꝛocedere
quando in iure eſſet expꝛeſſum, que dicantur perſone miſerabiles.
Ita do. Maria. Soc. de foꝛo compe. in c. ex tenoꝛe.

Vbi de criminibus agi oporteat. Rubr. XV.

LEX I.

1 ☞ Remiſſio vbi ⁊ quando habeat locum in criminalibus.
3 In criminalibus iuriſdictio poteſt pꝛoꝛogari, ⁊ quomodo pꝛoꝛogetur per ignoꝛantiam. nu. 4.
5 Uagabundus poteſt conueniri vbilibet, ⁊ quis ſit vagabundus. numero 6.